

Kohdekohtainen kunnostussuunnitelma Liminganjoen Ala-Kestilä/ Liminka

Suunnittelijat:

Heikki Tahkola, kalatalousasiantuntija
Oulun Kalatalouskeskus/ProAgria Oulu, 040 747 7652
heikki.tahkola@proagria.fi

Maarit Satomaa, maisema- ja ympäristöasiantuntija
Oulun maa- ja kotitalousnaiset/ ProAgria Oulu, 040 566 7924,
maarit.satomaa@maajakotalousnaiset.fi

Liminganjoen virtavesikunnostus

Kohteet: Liminganjoen Ala-Kestilä

Kunnostettavan alueen pituus: noin 410 m

Vesialueen omistaja: Limingankylän jakokunta

Ekologinen luokitus: Välttävä

Virtavesikunnostuksen toteutus: Yhteistyönä käsinkunnostustalkoissa 25.8.2023

Sijainti: N=7186920,838, E=422746,015

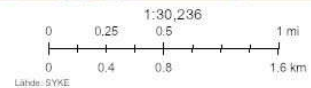
Karttalehti: **R4322G2**

Vesistökuunnostajan kartta

11.7.2023 18.23.39

- Kunnostustoimenpiteet (Vesistökuunnostajan karttapalvelu)
- Joet, ekologinen luokittelu
- Eriomainen
- Hyvä
- Tyydyttävä
- Välttävä
- Huono
- Hyvä, Voimakkaasti muutettu
- Tyydyttävä, Voimakkaasti muutettu
- Välttävä, Voimakkaasti muutettu
- Huono, Voimakkaasti muutettu
- Hyvä, Keinoitekoinen

MML | Mestovirasto | <https://www.nuokavirasto.fi/inspire> | (c) Suomen metsäkeskus | (c) Luonnonsuojelu | Lähde: SYKE | SYKE | Maakuntakaavat | Lähde: SYKE – Asemakaavoitettu alue | Lähde: SYKE, ELY-keskukset | Hallinnolliset rajat | Lähde: MML |

Liminganjoki

Liminganjoki on noin noin 20 kilometriä pitkä, alkaa kuivatusta Liminganjärvessä ja haarautuu Limingan alapuolella kahdeksi suuhaaraksi, joista toinen laskee Temmesjokeen ja toinen Liminganlahteen, Temmes- ja Lumijoen väliin. Joen valuma-alue on 143 neliökilometriä, putouskoreus noin 40 metriä ja keskivirtaama noin 1,2 kuutiometriä sekunnissa, laskettuna Tyrnävänjoen mitatun keskivirtaaman mukaan, käyttäen jokien valuma-alueiden suhteita kertoimena. Järvisyysprosentti on noin 0,5, joten virtaamavaihtelut ovat suuria ja voimakkaita.

Valuma-alueen yläosa on pääosin metsäojitettu, sekä suurimmat järvet, Liminganjärvi ja Heinijärvi, kuivattu. Alaosaa kuormittaa pääosin maatalous. Yläosalle on rakennettu kosteikkoja ja niiden määrää on suunniteltu lisättävän. Myös Liminganjärven ennallistamisesta on olemassa suunnitelmat. Näillä toimenpiteillä saataisiin veden viipymää lisättyä, sekä ravinne- ja humuskuormitusta vähennettyä.

Kalojen lisääntymis- ja elinalueita voidaan parantaa virtavesikunnostuksien avulla. Liminganjokeen on tehty muutamia pienimuotoisia kunnostuksia parantamaan alueen virkistyskäyttöä, esimerkiksi 2021 kunnostettiin yläjuoksulla 2 kohdetta Värminkoskella. Nyt suunnitteilla olevat kunnostuskohteet parantavat kalojen elinolosuhteita ja lisäävät alueen virkistyskäyttöraivoa. Lisäksi ne toimivat esimerkkeinä ja innostajina koko alueen virkistyskäyttömahdollisuuksien ennallistamiselle.

Joesta on löytynyt vuoden 2020 koekalastuksessa kesänvanhoja harjuksenpoikasia, joiden lisääntymis- ja elinalueita kunnostuksilla myös voitaisiin parantaa.

Taustaa kunnostukselle:

Kunnostettavat kohteet ovat valikoituneet talkoilla tehtäviksi kohdealueiksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesienhoidon asiantuntijoiden Jukka Tuohinon ja Arto Iwendorfin kesän 2020 maastotarkastelun perusteella. Lisäksi toukokuussa 2023 maastossa kohteet arvioitiin ja suunniteltiin ProAgria Oulun/ Oulun Kalatalouskeskuksen Heikki Tahkolan toimesta.

Kunnostustoimenpiteet on tarkoitus toteuttaa yhteistyötalkoissa pe 25.8.2023. Toivomme saavamme lausunnon virtavesikohteiden kunnostussuunnitelmasta siihen mennessä.

Kunnostustoimenpiteet:

Liminganjoen Ala-Kestilän koskijakson moni-ilmeisyyttä lisätään soraistamalla, lisäämällä matalia pohjakynnyksiä ja virrainohjainkiviä. Myös alueen virkistyskäyttömahdollisuudet monipuolistuvat. Kunnostus tehdään käsikunnostuksena. Virrainohjainrakenteissa hyödynnetään paikalta löytyvää kiviainesta. Hienojakoinen sora tuodaan paikalle traktorin kauhalla ja levitetään uomaan sankoilla. Kunnostustoimenpiteillä ei vaikuteta veden korkeuteen.

Kunnostustoimenpiteitä voidaan soveltaa joen muihinkin kohtiin. Ennen varsinaisia kunnostustoimenpiteitä kohteesta tulee laatia kunnostussuunnitelma, hankkia maa- ja vesialueiden omistajien luvat, sekä pyytää lausunto paikallisesta ELY -keskuksesta.

Liminganjoen Ala-Kestilän virtavesikunnostussuunnitelma

Kartat: Maarit Satomaa ja Heikki Tahkola
ProAgria Oulu/ Oulun Maa- ja kotitalousnaiset/ Oulun
Kalatalouskeskus
2023

0 10 20 40 60 80
metriä

Pohjakartta (c) Maanmittauslaitos 2023

Ala-Kestilä

Kunnostettavan koskiosuuden pituus noin 410m. Jaksot ylävirrasta alavirtaan.

Kuva 1. Soraa lisätään koko uoman leveydeltä, sorakoiden ympärille asetellaan uomasta löytyviä suojakiviä.

Kuva 2. Rantaväylän oma soraistetaan, väylän yläpään siirrellään stopparikiviä. Hidasvirtaisia syvännukuoppia soraistetaan.

Kuva 3. Soraa lisätään koko uoman leveydeltä, sorakoiden ympärille asetellaan uomasta löytyviä suojakiviä.

Kuva 4. Koskenniska soraistetaan kauttaaltaan. Uoman reunoilla olevia syvännekuoppia soraistetaan.

Kuva 5. Ison kuusen varjostama koskipätkä soraistetaan.

Kuva 6. Alueella olevia pienempiä uomia soraistetaan. Tarvittaessa sorakoiden ympärille asetellaan suojakiviä, jotka löytyvät uomasta.

Kuva 7. Sora tuodaan paikalle traktorin etukauhalla.